

Przedmiotowe Zasady Oceniania

Z PODSTAW PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

Przedmiotowy system oceniania z podstaw przedsiębiorczości jest elementem Wewnętrzny Szkolnego Systemu Oceniania. Nauczyciel na początku każdego roku szkolnego informuje uczniów o wymaganiach edukacyjnych wynikających z realizowanego przez siebie programu nauczania oraz przedstawia uczniom zasady przedmiotowego systemu oceniania.

Ocenianie na lekcjach podstaw przedsiębiorczości dokonywane będzie według sześciostopniowej skali ocen. Mogą być stosowane również dodatkowe znaki plus i minus przy ocenach bieżących. Ocena semestralna uwzględnia wszystkie oceny bieżące. Sprawdzone i ocenione sprawdziany i inne prace pisemne uczeń otrzymuje do wglądu podczas zajęć lekcyjnych. Uczeń, po uprzedniej zgodzie nauczyciela, może zrobić telefonem zdjęcie swojego sprawdzonego sprawdzianu. Nieobecny w dniu oddania sprawdzianu uczeń zgłasza chęć wglądu w swoją pracę nauczycielowi.

I.Cele przedmiotowego systemu oceniania:

Ze względu na specyfikę przedmiotu podstawy przedsiębiorczości, system oceniania ma za zadanie:

- wyzwalać w uczniach postawy przedsiębiorcze,
- motywować uczniów do aktywnego udziału w zajęciach,
- uwzględniać wszelkie przejawy twórczej aktywności ucznia w pracach na rzecz klasy, szkoły oraz środowiska lokalnego,
- zachęcać do takich zachowań interpersonalnych, które polegają na respektowaniu uczuć, opinii i praw innych osób, przy jednoczesnym wyrażaniu własnego zdania w sposób bezpośredni, stanowczy i uczciwy

Przy ocenie osiągnięć ucznia uwzględniane są:

- aktywna i twórcza postawa podczas zajęć,
- zachowania przedsiębiorcze na zajęciach z przedmiotu, a także w działaniach szkolnych i pozaszkolnych,
- ustne wypowiedzi ucznia formułowane w oparciu o uzyskaną na lekcji wiedzę,
- różnorodne formy prac ucznia powstałe podczas realizacji różnych rodzajów metod aktywizujących (projekty, gry, studia przypadku),
- sprawdziany (testy otwarte, zamknięte, jedno- i wielokrotnego wyboru, inne),
- opracowane i wygłoszone referaty samodzielnie przygotowane przez ucznia,
- udział w różnorodnych formach szkolnej (np. Szkolna Gra Giełdowa) i pozaszkolnej rywalizacji młodzieży (olimpiady przedmiotowe, konkursy)
- staranne i systematyczne prowadzenie zeszytu

II.Obszary oceniania:

a) Wiedza i umiejętności:

- stopień zrozumienia pojęć i zjawisk społeczno-gospodarczych,
- sposób prowadzenia rozumowań,
- stosowanie wiedzy ekonomicznej w sytuacjach praktycznych,

b) Współpraca w zespole,

c) Styl pracy ucznia:

- samodzielność pracy,
- pomysłowość i inwencja twórcza,
- systematyczność,
- aktywność podczas lekcji,
- estetyka wykonania i forma prezentacji wyników pracy,
- aktywność w konkursach i olimpiadach

d) Samodzielnie opracowany materiał poszerzający wiadomości

III. Formy pracy podlegające ocenie:

Uczeń na lekcji oceniany będzie za pomocą następujących narzędzi:

a) prace pisemne sprawdzające wiadomości i umiejętności:

- sprawdziany – zapowiadane z tygodniowym wyprzedzeniem obejmujące daną partię materiału, z odpowiednią adnotacją w dzienniku,
- kartkówki – obejmujące materiał z trzech ostatnich tematów lekcji (realizowane w ciągu nie więcej niż 5 ostatnich lekcji), nie muszą być zapowiedziane;

b) odpowiedzi ustne – polegających na sprawdzeniu umiejętności ucznia w zakresie rozumienia problemu, związków przyczynowo-skutkowych, postaw i przekonań, obejmujące materiał z trzech ostatnich tematów lekcji (realizowane w ciągu nie więcej niż 5 ostatnich lekcji);

c) aktywność na lekcji – za aktywną postawę na lekcjach uczeń będzie nagradzany oceną bardzo dobrą na którą będą przeliczane plusy (5 plusów-ocena bdb, 5 minusów-ocena niedostateczna, znaki przeciwne się znoszą).; w przypadku uczniów, którym oceny bardzo dobre zaniżają średnią możliwe jest przeliczenie trzech ocen z aktywności 5 na jedną ocenę 6.

d) zadania domowe,

e) prace dodatkowe - referat w połączeniu z prezentacją multimedialną (jako alternatywna możliwość dla ucznia zdobycia dodatkowej oceny);

f) projekty wykonywane indywidualnie i w grupach (uwaga: wszyscy członkowie grupy wykonujący dany projekt otrzymują tę samą ocenę, podział pracy i indywidualne zaangażowanie członków grupy muszą być regulowane wewnątrz grupy)

g) uczeń jest zobowiązany prowadzić zeszyt, który może być oceniany przynajmniej raz w semestrze (ocenie podlega systematyczność i staranność prowadzenia notatek, zapisywanie zadań domowych, kompletność wszystkich tematów)

IV. Formy zapowiadania i poprawy ocen:

● Wszystkie sprawdziany, kartkówki, prace domowe, projekty niezrealizowane w terminie są oznaczane jako „0”. Uczeń musi uzupełnić (zaliczyć) brakującą pracę w ciągu dwóch tygodni od otrzymania wpisu „0”. W przypadku dłuższej, usprawiedliwionej nieobecności termin zaliczenia ustalany jest indywidualnie z nauczycielem.

● Uczeń, który nie stawia się na zaliczenie w wyznaczonym terminie, otrzymuje drugie 0 i przystępuje do zaliczenia danego materiału na pierwszej lekcji przedsiębiorczości, na której będzie obecny.

● Ocena ze sprawdzianu obejmującego dany dział materiału (jest zapowiadany na 1 tydzień przed jego przeprowadzeniem). Uczniowie są zobowiązani do uczestniczenia w sprawdzianie w określonym dniu. Uczeń, który z przyczyn losowych nie może pisać sprawdzianu z całą klasą powinien uczynić to w ciągu 2 tygodni od daty sprawdzianu. Poprawa oceny niedostatecznej może odbywać się poza lekcją, w czasie uzgodnionym z nauczycielem. Ocenę z poprawy wpisuje się obok pierwszej oceny. Ocenione prace są przechowywane przez nauczyciela do końca roku szkolnego z możliwością wglądu przez uczniów i rodziców na zasadach ustalonych przez nauczyciela.

● Ocena z kartkówki – poprawa w formie ustnej lub pisemnej, obejmująca trzy ostatnie tematy lekcji (realizowane w ciągu nie więcej niż 5 ostatnich lekcji), w terminie nie późniejszym niż 2 tygodnie od momentu otrzymania oceny. Poprawa oceny niedostatecznej może odbywać się poza lekcją, w czasie wyznaczonym przez nauczyciela. Ocenę z poprawy wpisuje się obok pierwszej oceny.

● Ocena z odpowiedzi ustnej – poprawa w formie ustnej, obejmująca trzy ostatnie tematy lekcji (realizowane w ciągu nie więcej niż 5 ostatnich lekcji). Poprawa możliwa w każdym terminie, niezależnie od czasu, który upłynął od otrzymania niesatysfakcjonującej oceny. Poprawa z inicjatywy ucznia.

● Oceny z prac pisemnych, projektów, zadań wykonywanych na lekcji- uczeń w ciągu 2 tygodni od otrzymania oceny może poprawić każdą ocenę. Nieoddanie pracy w terminie skutkuje wpisaniem „0”- do poprawy w ciągu 2 tygodni

V. Kryteria na poszczególne stopnie:

Celujący:

- uczeń w terminie oddaje wszystkie prace
- uzyskuje średnią powyżej 5,0 (przy ocenie śródrocznej i rocznej)
- wykazuje szczególne zainteresowanie przedmiotem oraz literaturą popularnonaukową i specjalistyczną zgodną z omawianą na zajęciach problematyką,
- potrafi dokonać trafnej konfrontacji teorii z praktyką i wyciągnąć prawidłowe wnioski,
- swobodnie i poprawnie posługuje się terminologią fachową przy omawianiu zjawisk i procesów społeczno – ekonomicznych, samodzielnie je interpretuje, ocenia i uzasadnia, co wyraźnie wykracza poza treści nauczania,
- podejmuje się wykonania zadań dodatkowych znacznie wykraczających poza podstawę programową,
- uczestniczy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych.

Bardzo dobry:

- uczeń w terminie oddaje wszystkie prace
- uzyskuje średnią powyżej 4,6 (przy ocenie śródrocznej i rocznej) i ma zaliczone wszystkie sprawdziany na ocenę minimum dopuszczającą (w pozostałych przypadkach konieczne uzyskanie średniej ocen nie niższej niż 5,0)
- ma bogate wiadomości na poziomie ponadpodstawowym,
- wykazuje zainteresowanie przedmiotem,
- umie samodzielnie poszukiwać informacji w różnych źródłach i je selekcjonować,
- właściwie interpretuje nowe sytuacje i zjawiska, w sposób twórczy rozwiązywać problemy,
- umie oceniać otaczającą rzeczywistość gospodarczą zgodnie z przyjętymi kryteriami wartości,
- kieruje pracą zespołu rówieśników,
- samodzielnie i poprawnie interpretuje wykresy, dane statystyczne, mapy i inne środki poglądowe,
- uczestniczy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych.

Dobry:

uczeń w terminie oddaje wszystkie prace (możliwe sporadyczne opóźnienia)

- uzyskuje średnią powyżej 3,6 (przy ocenie śródrocznej i rocznej) i ma zaliczone wszystkie sprawdziany na ocenę minimum dopuszczającą (w pozostałych przypadkach konieczne uzyskanie średniej ocen nie niższej niż 4,0)

- wykazuje się szczegółową wiedzą pochodzącą ze źródeł podstawowych (podręcznik, lekcja),
- zna omawianą na lekcjach problematykę oraz w sposób logiczny i spójny ją prezentuje,
- rozumie omawiane treści i potrafi je wytłumaczyć innym,
- rozumie związki przyczynowo – skutkowe występujące w życiu społecznym i gospodarczym,
- uogólnia i formułuje wnioski.

Dostateczny:

uczeń oddaje wszystkie prace (ewentualne opóźnienia w oddaniu prac są nadrabiane w ustalonym terminie)

- uzyskuje średnią powyżej 2,6 (przy ocenie śródrocznej i rocznej) i ma zaliczone wszystkie sprawdziany na ocenę minimum dopuszczającą (w pozostałych przypadkach konieczne uzyskanie średniej ocen nie niższej niż 3,0)
- rozumie polecenia i instrukcje,
- zapamiętuje podstawowe wiadomości dla danego działu tematycznego i samodzielnie je prezentuje,
- rozumie omawiane zagadnienia,
- dokonuje selekcji i porównania poznanych zjawisk,
- samodzielnie i poprawnie wykonuje proste ćwiczenia i zadania,
- aktywnie uczestniczy w pracach i zadaniach zespołowych,
- systematycznie prowadzi zeszyt przedmiotowy.

Dopuszczający:

Uczeń nie oddał wszystkich prac,

Uzyskuje średnią ocen w semestrze (roku szkolnym) nie niższą niż 1,75 i ma zaliczone wszystkie sprawdziany na ocenę minimum dopuszczającą (w pozostałych przypadkach konieczne uzyskanie średniej ocen nie niższej niż 2,0)

- częściowo rozumie polecenia nauczyciela,
- zapamiętał wiadomości konieczne do elementarnej orientacji w treściach danego działu tematycznego i z pomocą nauczyciela potrafi je odtworzyć,
- poprawnie, z pomocą nauczyciela, rozpoznaje, nazywa i klasyfikuje poznane pojęcia, zjawiska, procesy, dokumenty,
- wykonuje samodzielnie lub z pomocą nauczyciela proste ćwiczenia i polecenia,
- prowadzi zeszyt przedmiotowy, ale ma luki w zapisach lekcji i pracach domowych.

Niedostateczny

Uczeń nie oddał wszystkich prac,

Uzyskuje średnią ocen w semestrze (roku szkolnym) niższą niż 1,8

- nie opanował wiadomości i nie posiada umiejętności określonych programem nauczania koniecznych do dalszego kształcenia,

- nie zna podstawowych pojęć z przedmiotu,

- wykazuje lekceważący stosunek do przedmiotu; nie prowadzi zeszytu przedmiotowego, nie wykonuje zadań podczas lekcji oraz w domu,

- opuszcza zajęcia z przedmiotu.

W przypadku prac pisemnych, w tym głównie sprawdzianów, stosuje się następującą skalę :

98% - 100% - ocena celująca

85% - 97% - ocena bardzo dobra

70,01% - 84,99% - ocena dobra

50,01%- 70% - ocena dostateczna

30% - 50% - ocena dopuszczająca

0% - 29,99% - ocena niedostateczna

Oceny za krótkie kartkówki ustala nauczyciel indywidualnie w zależności od ilości pytań i stopnia trudności.

INFORMACJA ZWROTNA

Celem oceniania kształtującego jest poprawa jakości uczenia się uczniów. Podstawowym narzędziem jest trafna i skuteczna informacja zwrotna, którą nauczyciel daje uczniowi.

Informacja zwrotna , która pomoże uczniowi się doskonalić, powinna zawierać cztery elementy:

- wskazywać dobre elementy w pracy ucznia,
- pokazać to, co wymaga poprawy, nad czym uczeń musi jeszcze popracować,
- dawać wskazówki, jak należy to poprawić,
- dać wskazówki, w jakim kierunku uczeń powinien pracować dalej.

Informacja zwrotna jest przekazywana w trakcie rozmowy nauczyciela z uczniem i ma prowadzić do jasnego, wspólnego określenia:

- Co uczeń powinien zacząć robić
- Co uczeń powinien przestać robić

●Co uczeń chciałby kontynuować

Podczas lekcji przedsiębiorczości uczeń otrzymuje informację zwrotną dotyczącą jego wyników Wskazówki – w jaki sposób uczeń powinien poprawić pracę, wskazówki – w jakim kierunku uczeń powinien pracować dalej.

Rodzice uczniów mają prawo do uzyskania informacji na temat pracy uczniów i uzasadnienia ocen w bezpośredniej rozmowie z nauczycielem. Jeżeli rodzic chce uzyskać pisemne uzasadnienie oceny wymagane jest zwrócenie się do nauczyciela w formie pisemnej, nie później niż w ciągu tygodnia po wpisaniu oceny. Nauczyciel ma 2 tygodnie na pisemne uzasadnienie oceny.

VI. Dodatkowe ustalenia:

- uczeń może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji 2 razy w semestrze bez konsekwencji otrzymania oceny niedostatecznej; nieprzygotowanie obejmuje także brak zadania, brak zeszytu z zadaniem, brak podręcznika na ławce.

- za aktywność na lekcjach uczeń otrzymuje plusy lub minusy, których ilość decyduje o ocenie częściowej wstawianej do dziennika po skonwertowaniu (5 plusów-ocena bdb, 5 minusów-ocena niedostateczna, znaki przeciwne się znoszą); w przypadku uczniów, którym oceny bardzo dobre zaniżają średnią możliwe jest przeliczenie trzech ocen z aktywności 5 na jedną ocenę 6.

- Nauczyciel może podwyższyć ocenę śródroczną lub roczną, jeśli uczeń znacząco wyróżnia się pracą i frekwencją na zajęciach.

- Przy wystawianiu oceny rocznej bierze się pod uwagę ważoną średnią ocen z całego roku. Nauczyciel ma prawo podwyższyć tę ocenę w przypadku wyraźnych postępów ucznia w drugim semestrze (średnia z drugiego semestru jest znacząco wyższa od średniej z pierwszego semestru).

- prace dodatkowe, udział w konkursach i olimpiadach mogą mieć tylko korzystny wpływ na ocenę końcową ucznia;